

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามเขียนร้อยกรองเพื่อการวิเคราะห์

ตอนที่ 2 เป็นการเขียนงานเขียนร้อยกรองภาษาไทย 2 ชิ้นคือ

งานเขียนชิ้นที่ 1 เขียนกาพย์ยานี 2 บท

งานเขียนชิ้นที่ 2 เขียนกลอนสุภาพ 2 บท

เครื่องมือชิ้นที่ 2 เกณฑ์ในการวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรองภาษาไทย ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ขึ้นแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม และแก้ไขจนเป็นที่พอใจ จึงนำเกณฑ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจพิจารณา และนำไปแก้ไข หลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจอีกครั้ง และปรับปรุงจนเหมาะสม แล้วนำไปทดลองวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า โรงเรียนปากเกร็ด จำนวน 40 คน เมื่อแก้ไขครั้งสุดท้ายจึงนำไปเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรองภาษาไทย ซึ่งเกณฑ์แบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ฉันทลักษณ์

ตอนที่ 2 เนื้อหาสาระ

ตอนที่ 3 การใช้ถ้อยคำ

ตอนที่ 4 กวีโวหาร

ตอนที่ 5 ความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์ทั้ง 5 ตอนมีรายละเอียดดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ฉันทลักษณ์

◦ ดีมาก แทน งานเขียนร้อยกรองที่เขียนได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบตามลักษณะบังคับทุกด้าน ตั้งแต่จำนวนคำในขณะครบถ้วน มีสัมผัสนอก สัมผัสใน เสียงบังคับท้ายวรรคถูกต้อง สมบูรณ์ ตลอดจนมีความไพเราะของถ้อยคำที่นำเสนอสอดคล้องกลมกลืนกับน้ำเสียงเมื่ออ่านออกเสียง

◦ ดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่เขียนได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบ ตามลักษณะบังคับทุกด้าน ตั้งแต่จำนวนคำในขณะครบถ้วน มีสัมผัสนอก สัมผัสใน เสียงบังคับท้ายวรรคถูกต้อง สมบูรณ์

◦ เกือบดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่เขียนได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบตามลักษณะบังคับ แต่มีข้อควรปรับปรุงทางด้านฉันทลักษณ์อยู่บ้าง รวมแล้วไม่เกิน 2 ที่ เช่น จำนวนคำในขณะมากหรือน้อยไป เสียงบังคับท้ายวรรคไม่ตรงตามกฎเกณฑ์ เป็นต้น

◦ พอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่เขียนได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบตามลักษณะ แต่มีข้อควรปรับปรุงทางด้านฉันทลักษณ์อยู่รวมแล้วไม่เกิน 4 ที่ เช่น จำนวนคำในขณะมากหรือน้อยเกินไป เสียงบังคับท้ายวรรคไม่ตรงตามกฎเกณฑ์ สัมผัสเลื่อน หรือชิงสัมผัส เป็นต้น

◦ เกือบพอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีข้อบกพร่องทางด้านฉันทลักษณ์ เช่น ผิดสัมผัส เสียงบังคับท้ายวรรคไม่ตรงตามกฎเกณฑ์ จำนวนคำไม่ครบตามขณะ รวมแล้วมีข้อควรปรับปรุงตั้งแต่ 6 ที่ขึ้นไป

ตอนที่ 2 เนื้อหาสาระ

ดีมาก แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีเนื้อหาและรูปแบบสอดคล้องต้องกันอย่างเหมาะสม
กลมกลืน มีสาระในด้านความรู้ ความคิด อันเป็นสัมพันธภาพตรงตามหัวข้อกำหนด

ดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีเนื้อหาและรูปแบบ สอดคล้องกันพอสมควร มีสาระ
ในด้านความรู้ ความคิด อันเป็นสัมพันธภาพตามหัวข้อกำหนด

เกือบดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีเนื้อหาและรูปแบบสอดคล้องกันพอสมควร มีสาระ
ในด้านความรู้ ความคิด อันเป็นสัมพันธภาพตามหัวข้อกำหนด แต่มีข้อควรปรับปรุงบ้างเล็กน้อย
ไม่เกิน 2 ที่ เช่น เนื้อความววน ความคิดไม่สัมพันธ์กัน เป็นต้น

พอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีเนื้อหาและรูปแบบ สอดคล้องกันตามสมควร มี
สาระในด้านความรู้ ความคิดอันเป็นสัมพันธภาพตามหัวข้อกำหนด แต่มีข้อควรปรับปรุงไม่เกิน
4 ที่ เช่น เนื้อความววน ความคิดไม่สัมพันธ์กัน ความรู้ไม่ชัดเจน เป็นต้น

เกือบพอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีข้อบกพร่อง มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับ
รูปแบบ ไม่ตรงตามหัวข้อกำหนด ขาดสาระและความคิดที่เป็นสัมพันธภาพ มีข้อควรปรับปรุงตั้งแต่
6 ที่ขึ้นไป

ตอนที่ 3 การใช้ถ้อยคำ

ดีมาก แทน งานเขียนร้อยกรองที่ใช้ถ้อยคำถูกต้องทั้งในด้านการสะกดคำ และการสื่อความหมาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหา งามด้วยรสคำ รสความ และการสร้างบรรยากาศ มีความสมบูรณ์เหมาะสมทุกด้าน

ดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่ใช้ถ้อยคำถูกต้องทั้งในด้านการสะกดคำและการสื่อความหมาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหา งามด้วยรสคำ รสความและการสร้างบรรยากาศมีความสมบูรณ์

เกือบดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่ใช้ถ้อยคำถูกต้องทั้งในด้านการสะกดคำ และการสื่อความหมาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหา งามด้วยรสคำ รสความ และการสร้างบรรยากาศ แต่มีข้อควรปรับปรุงเล็กน้อย รวมแล้วไม่เกิน 2 ที่ เช่น สะกดคำผิด ใช้คำผิด ความหมาย เป็นต้น

พอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่ใช้ถ้อยคำในด้านการสะกดคำและการสื่อความหมายที่ยังมีข้อควรปรับปรุงไม่เกิน 4 ที่ เช่น สะกดคำผิด ใช้คำผิดความหมาย ใช้คำผิดระดับ เป็นต้น

เกือบพอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีข้อบกพร่องทางด้านการสะกดคำ การใช้คำผิดความหมาย ขาดความงามและความเหมาะสม มีข้อควรปรับปรุงตั้งแต่ 6 ที่ขึ้นไป

ตอนที่ 4 กริโวหาร

ดีมาก แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีความไพเราะ สร้างความประทับใจ และให้จินตนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อุปมาอุปไมย ใช้คำสัญลักษณ์ เร้าอารมณ์ด้วยถ้อยคำที่งดงามลึกซึ้ง เป็นต้น สามารถทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งและดึงดูดความสนใจได้อย่างเหมาะสมและสมบูรณ์

ดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีความไพเราะ สร้างความประทับใจ ให้จินตนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อุปมาอุปไมย ใช้คำสัญลักษณ์เร้าอารมณ์ ด้วยถ้อยคำที่งดงามลึกซึ้ง เป็นต้น สามารถทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งและดึงดูดความสนใจได้อย่างเหมาะสม

เกือบดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีความไพเราะ สร้างความประทับใจ และให้จินตนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อุปมาอุปไมย ใช้คำสัญลักษณ์เร้าอารมณ์ด้วยถ้อยคำที่งดงามลึกซึ้ง แต่ยังมีข้อควรปรับปรุงไม่เกิน 2 ที่ เช่น ใช้อุปมาอุปไมยไม่ตรงเนื้อหา ใช้คำสัญลักษณ์ผิดความหมาย เป็นต้น

พอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีความไพเราะ สร้างความประทับใจ และให้จินตนาการ แต่ยังมีข้อควรปรับปรุงไม่เกิน 4 ที่ เช่น ใช้อุปมาอุปไมยไม่ตรงเนื้อหา ใช้คำสัญลักษณ์ผิดความหมาย หรือไม่มีการเปรียบเทียบ เป็นต้น

เกือบพอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีข้อบกพร่อง ขาดความไพเราะ ขาดจินตนาการ ไม่มีการเปรียบเทียบ มีข้อควรปรับปรุงตั้งแต่ 6 ที่ขึ้นไป

ตอนที่ 5 ความคิดสร้างสรรค์

ดีมาก แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีกระบวนการทางศิลปะในการสะท้อนปัญหา หรือปรากฏการณ์ตามที่เป็นจริงออกมา ซึ่งให้เห็นถึงเหตุของปัญหาหรือที่มาอย่างถูกต้องได้ แนะนำแนวทางแก้ปัญหาหรือทางออกที่ดีกว่าของปรากฏการณ์นั้น ๆ สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แยกแยะ สรุปตีความสิ่งที่ได้พบเห็น แล้วนำเสนอด้วยความคิดใหม่ ๆ ที่เป็นของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีกระบวนการทางศิลปะในการสะท้อนปัญหา หรือปรากฏการณ์ตามที่เป็นจริงออกมา ซึ่งให้เห็นถึงเหตุของปัญหาหรือที่มาอย่างถูกต้องได้ แนะนำแนวทางแก้ปัญหาหรือทางออกที่ดีกว่าของปรากฏการณ์นั้น ๆ สรุปตีความและนำเสนอด้วยความคิดใหม่ ๆ ที่เป็นของตนเองได้

เกือบดี แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีกระบวนการทางศิลปะในการสะท้อนปัญหา หรือปรากฏการณ์ตามที่เป็นจริงออกมา ซึ่งให้เห็นถึงเหตุของปัญหาหรือที่มาอย่างถูกต้องได้ แนะนำแนวทางแก้ปัญหาหรือทางออกของปรากฏการณ์นั้น ๆ สรุปตีความและนำเสนอด้วยความคิดใหม่ ๆ ที่เป็นของตนเอง แต่ยังมีข้อควรปรับปรุงรวมแล้วไม่เกิน 2 ที่ เช่น ความคิดสับสน สรุปไม่ครบถ้วน เป็นต้น

พอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีกระบวนการทางศิลปะในการสะท้อนปัญหาหรือปรากฏการณ์ตามที่เป็นจริงออกมา ซึ่งให้เห็นถึงเหตุของปัญหาหรือที่มาอย่างถูกต้องได้ แนะนำแนวทางแก้ปัญหา หรือทางออกของปรากฏการณ์นั้น ๆ แต่ยังมีข้อควรปรับปรุงรวมแล้วไม่เกิน 4 ที่ เช่น ความคิดสับสน สรุปไม่ครบความ ดีความไม่ตรงประเด็น ใช้แนวความคิดเก่า ขาดการเสนอแนะแนวทาง เป็นต้น

เกือบพอใช้ แทน งานเขียนร้อยกรองที่มีข้อบกพร่อง ขาดกระบวนการทางศิลปะในการสะท้อนปัญหาหรือปรากฏการณ์ตามที่เป็นจริงออกมา มีอาจให้เห็นสาเหตุของปัญหาหรือที่มาอย่างถูกต้องได้ ไม่แนะนำแนวทางแก้ปัญหา ดีความไม่ตรงประเด็น ความคิดสับสน มีข้อควรปรับปรุงตั้งแต่ 6 ที่ขึ้นไป

ตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษาหนึ่ง ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยสัดส่วน 1 : 7 เป็นจำนวน 9 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งสิ้นในเขตการศึกษาหนึ่ง จำนวน 60 โรงเรียน
2. สุ่มโรงเรียนที่จะเป็นตัวอย่างประชากร โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า จากจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 9 โรงเรียน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปเพื่อหาขนาดของตัวอย่างประชากรตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1970 : 880) ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 353 คนดังตาราง

จังหวัด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร
นครปฐม	1. พระปฐมวิทยาลัย	420	53
	2. ราชินีบูรณะ	376	47
	3. ศรีวิชัยวิทยา	152	19
นนทบุรี	1. ปากเกร็ด	342	43
	2. รัตนาธิเบศร	198	25
ปทุมธานี	1. ปทุมวิไล	312	39
สมุทรปราการ	1. ราชวินิตบางแก้ว	402	50
	2. สตรีสมุทรปราการ	347	43
สมุทรสาคร	1. สมุทรสาครบูรณะ	270	34
		2819	353

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย โดยผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วติดต่อไปยังโรงเรียนที่ต้องการนักเรียน เพื่อสุ่ม เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิเคราะห์ หลังจากได้รับอนุญาตแล้วได้ดำเนินการดังนี้

1. แนะนำตนเองและแจ้งจุดประสงค์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์ แจงระเบียบและข้อปฏิบัติในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์และบอกประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์
2. อธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจ

3. แบบสอบเพื่อการวิเคราะห์ที่ 2 ดอนด้วยกัน คือ ดอนที่ 1 เป็นสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบเพื่อการวิเคราะห์ ดอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนงานเขียนร้อยกรอง 2 ประเภท คือ กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ โดยใช้เวลาในการเขียนประเภทละ 30 นาที

4. เมื่อหมดเวลาของการเขียนงานเขียนแต่ละประเภท เก็บแบบสอบเพื่อการ วิเคราะห์พร้อมกระดาษเขียนตอบจากนักเรียนทุกคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบ ตารางและบรรยาย โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้เขียนงานร้อยกรอง}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. นำเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลที่สร้างขึ้นไปวิเคราะห์ข้อมูลของงานเขียนร้อยกรอง ของนักเรียนเพื่อหาคูณค่าของงานเขียน โดยให้ระดับของเกณฑ์เป็น ดีมาก แทนด้วย 5 ดี แทนด้วย 4 เกือบดี แทนด้วย 3 พอใช้ แทนด้วย 2 และเกือบพอใช้ แทนด้วย 1

3. นำคูณค่าของงานเขียนที่ได้มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ x แทน คะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรอง
N แทน จำนวนงานเขียนที่นำมาวิเคราะห์
f แทน ความถี่

(John E. Freud, 1981 : 61)

นำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้ มาแปลความหมาย ดังนี้

4.50 - 5.00	แทน งานเขียนมีคุณค่า	ดีมาก
3.50 - 4.49	แทน งานเขียนมีคุณค่า	ดี
2.50 - 3.49	แทน งานเขียนมีคุณค่า	เกือบดี
1.50 - 2.49	แทน งานเขียนมีคุณค่า	พอใช้
1.00 - 1.49	แทน งานเขียนมีคุณค่า	เกือบพอใช้

4. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละคอน โดยใช้สูตร

$$S. D. = \sqrt{\frac{n \sum f X^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	X	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	f	แทน	ความถี่ของคะแนน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(George A. Ferguson 1981 : 68)

5. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ เสนอในรูปตารางและความเรียง